

מיון מוקדם לאסיר - אופיו ומהותו

הקראת גזר הדין הכוללת תקופת מאסר, היא תחילתה של דרך מתישה עבור אסיר לריצוי מאסרו. עליו לעבור שבוע של קליטה בוועדות קליטה שונות של השב"ס, כדי למפות את צרכיו ואת המקום המתאים עבורו. עבור אדם שעבר הליכי משפט ארוכים ומתישים גם ככה, עלול להיות שבוע זה טראומטי, במיוחד כשבסופו הוא נכנס בין כתלי בית הכלא לריצוי תקופת מאסרו. כדי להקל על האסירים השיק שב"ס שירות מיון מוקדם לאסיר, שבמהלכו נערכים לו תהליכי הקליטה והמיון עוד לפני שהוא מתחיל לרצות את מאסרו, בין סיום המשפט לבין קליטתו בפועל. הליך זה מאפשר לו להגיע ישירות לבית הכלא מביתו, לאחר שכבר עבר את תהליכי המיון לפני כן. להלן סדרת שאלות ותשובות שעליהן עונה עו"ד אסף דוק. המאמר מפרט מהו המיון המוקדם, מתי ניתן לבצעו וכיצד ניתן להתכונן אליו בדרך הטובה ביותר.

מהם השלבים לאחר מתן גזר הדין?

המשפט הסתיים, השופט הקריא לנאשם את גזר הדין לאחר [שלב הטיעונים לעונש](#) ונקבע עונש מאסר. מכאן מתחילה שרשרת של אירועים עוקבים עד לקליטת הנאשם כאסיר בבית משפט:

- לאחר סיום המשפט יורד הנאשם אל תאי הכליאה הממוקמים בתוך בית המשפט עצמו.
- בתאי הקליטה פוגשים אותו נציגים מיחידת נחשון, יחידת ליווי מטעם שב"ס הקולטת אסירים ומלווה אותם לבית מעצר או לבתי הכלא השונים.
- הנאשם מועבר לבית המעצר באמצעות רכב נחשון שנקרא "פוסטה" / "זינזאנה".
- בבית המעצר הוא נקלט וממתין לוועדת המיון הארצית.
- במשך השבוע שלאחר מכן הוא יעבור סדרת ראיונות ואבחונים שונים עם גורמים שונים כחלק מתהליך מיון וקליטה, כפי שיפורט להלן.
- קצין אבחון ומיון ארצי עובר על החומר ומרכב פרופיל אישי של האסיר, למטרת מיפוי צרכיו בתקופת מאסרו.
- קצין האבחון והמיון משבץ את האסיר בבית כלא המתאים לו ובאגף הרלבנטי עבורו. הוא יכול להשפיע על שיבוץ האסיר, לכוון את הטיפול בו ולנהל את הטיפול בו.
- מהנאמר לעיל מובן כי התהליך ארוך ומתיש ובסופו מגיע האסיר ישירות לבית הכלא, ללא תקופת ביניים להתכונן למאסרו. ההשלכות עלולות להיות הגעה לבית המשפט במצב נפשי ירוד. אדם מודע לכך שהחופש שלו נגזר ועליו להתחיל לרצות תקופת מאסר, לעתים ממושכת ומשמעותית והוא מגיע לשלב זה אחרי שבוע "טרטור" של מיונים וראיונות עם אנשים זרים.
- זו הסיבה ששב"ס השיק את האפשרות לבצע תהליך קליטה מוקדם יותר, בין הקראת גזר הדין לבין תחילת ריצוי המאסר בפועל. תהליך הקליטה נקרא "מיון מוקדם לאסיר" וידוע גם בשמות נוספים כגון "עיכוב ביצוע" או מאסר נדחה".

מה מתרחש במהלך תהליך המיון והקליטה של אסיר?

חלק מהתהליך שעובר הנאשם מהקראת גזר דינו ועד לקליטתו בבית הסוהר הוא מיון וקליטה. זוהי סדרת אבחונים וראיונות, הכוללים שיחות, ראיונות ובדיקות:

□ שיחה עם קצין מודיעין, לברור בעיות שעלולות להתרחש עם אסירים שהאסיר המיועד בסכסוך עמם, העלאת חששות לגבי שיבוצים בעייתיים וכך הלאה.

□ ריאיון עם מפקד האגף שבו יעביר האסיר המיועד את תקופת מאסרו.

□ שיחה עם עובדת סוציאלית להצפת בעיות נפשיות, חרדות ועוד.

□ בדיקות רפואיות שונות, כגון בדיקות פסיכיאטריות ובדיקות שתן.

□ שיחות עם גורמים נוספים, כגון קצין חינוך, נרקולוג ורב.

מדובר על תהליך מיון וקליטה שכולל שיחות רבות, אבחונים ומיונים מתישים שבסופם מועבר האסיר לבית הכלא המתאים לו, בהתאם לתהליך המיון שעבר והחלטת קצין אבחון ומיון.

השירות החדש ששב"ס מציע כולל ביצוע כל השלבים הללו לפני שמתחילה תקופת המאסר, כך שהאסיר יכול להתייצב ישירות בבית הכלא ביום תחילת ריצוי העונש, כשהמיון התבצע לפני כן.

דוגמה למסמכים אותם מקבל האסיר בשלב המיון המוקדם

שרות בתי הסוהר

חטיבת הכליאה	
מחלקת האסיר	
ענף אבחון ומיון	
תאריך	23.5.2017

לכבוד,

מספר טלפון:

הנדון: מקום ההתייצבות לריצוי מאסר

1. לאחר שעברת תהליך אבחון ומיון הוחלט על ידי ועדת המיון הארצית כי תשובך

לבית הסוהר 10'00N אגף 4 הנמצא ברמת.

2. עליך להתייצב אצל הזקיף בשער בית הסוהר בתאריך: 4.6.2017,

בשעה 10³⁰.

המיון תקף רק לתאריך זה ובמידה ויש דחייה של התאריך עליך להתייצב בבית

מעצר, כפי שנקבע בבית המשפט. לא יבוצע מיון מוקדם נוסף.

המיון תקף במידה וביהמ"ש ינחה על תאריך ההתייצבות מוקדמת יותר.

3. הנך יכול להביא עמך ציוד אישי אך ורק על פי הרשימה המצורפת. הבאת ציוד

לא מורשה עלול להוביל לענישתך. עליך להצטייד בתעודות זהות. במידה וברשותך

נשק אישי, עליך לוודא כי הנשק יופקד בתחנת משטרה לפני תחילת המאסר.

בברכה,

יו"ר ועדת מיון, שב"ס

פ"ק

הנני מאשר-קבלת מסמך זה:
חתימה:

מחלקת האסיר - ענף אבחון ומיון
חטיבת הכליאה

בימ"ר מגן-ניצן, ת.ד. 178, רמלה, 72100 / 7336 / 08-9787377, פקס: 08-9193314

שרות בתי הסוהר

אזרחים המגיעים מביתם ומתייצבים בבית הסוהר עפ"י החלטת ועדת המיון של שבי"ס יהיו רשאים להביא עימם מביתם את הציוד הבא:

- 4 זוגות לבנים
- 4 זוגות גרביים
- 2 מגבות
- 2 אימוניות (טרנינג) ללא ביטנה
- 1 ציפה לשמיכת יחיד
- 1 שמיכת צמר (לא פוך)
- 2 מכנס ספורט ללא ביטנה
- 2 סדין
- 1 ציפית לכרית
- 2 ספרי קריאה

תשמישי קדושה (תפילין, טלית, שטיחון תפילה, ספרי דת)
מוצרי היגיינה: סבון, מברשת שיניים, משחת שיניים בבקבוקים שקופים.
ת.ז.
עד 1500 ש"ח במזומן.

ציוד לא מורשה לא יוכנס, כמו כן ציוד מעבר למותר, תישפט משמעתית.

1

מחלקת האסיר – ענף אבחון ומיון
חטיבת הכליאה

בימ"ר מגן-ניצן, ת.ד. 178, רמלה, 72100 / 7336 / 08-9787377, פקס: 08-9193314

מתי כדאי לבצע מיון מוקדם?

אם נגזר על אדם עונש מאסר בפועל בסיום משפטו, ינסה הסנגור הפלילי [לעכב את ביצוע עונש המאסר](#) בכמה שבועות לפחות, כדי שהנאשם יוכל להתכונן לתקופת מאסרו. בתקופה זו יוכל הנאשם לבצע מיון מוקדם בשב"ס. התהליך מיועד רק לנאשמים שיש להם מועד סופי להתייצבות לריצוי מאסרם ולא הוגשו בגין

המקרה שלהם בקשות לערעור או לעיכוב ביצוע גזר הדין.

תהליך זה מסייע לנאשם להתכונן למאסרו. אם לא עבר מיון מוקדם יהיה עליו להתייצב בבית המשפט שבו נשפט, לעבור ברכבי שב"ס (יחידת נחשון) לבית המעצר, לעבור שבוע מתיש של מיונים ולאחר מכן שוב באמצעות יחידת נחשון לבית הכלא שבו ירצה את מאסרו. זהו תהליך לא פשוט, שעבור אנשים שנשפטו בפעם הראשונה עלול להיות קשה וטראומטי. היום שבו עליהם להתייצב הוא יום עמוס ומלא בפעילויות והם מגיעים לבית הסוהר מותשים ועצבנים.

יתרונות המיון המוקדם

מחקרים מראים שאם תהליך הקליטה לבית הכלא מתבצע בנוחות ובצורה יעילה ואנושית, הדבר משפיע על קליטה טובה של האסיר בבית הכלא. קליטה טובה משפיעה על התנהגות האסיר לאורך כל תקופת המאסר ויכולה להשפיע על תנאים טובים יותר ואף שחרור מוקדם, אם הדבר אפשרי מבחינת החוק.

המיון המוקדם כולל כמה יתרונות: ראשית, הנאשם עובר אותו בעודו נמצא בתקופת ביניים בין מתן גזר דינו לבין תחילת ריצוי מאסרו. שנית, הוא יוכל להתייצב ישירות בבית הכלא ולא בבית המשפט שבו נערך משפטו.

נקודות חשובות על מיון מוקדם

אפשר לעבור את התהליך עד יומיים לפני תאריך ההתייצבות ולכן כדאי להיערך לכך ולבקש מיון מוקדם לפחות שבוע לפני התאריך. כדאי לדעת שוועדת המיון מתכנסת רק פעם בשבוע.

יש להעביר את כל מסמכי בית המשפט וההחלטות לענף האבחון והמיון.

המיון נערך במחוז מרכז של השב"ס (רמלה) ועל האסיר המגיע אליו להצטייד בתעודת זהות, מסמכים רפואיים כולל פלט מקופ"ח המעיד על מצבו הרפואי נכון ליום שבו הגיע ותסקיר מטעם שרות מבחן (את התסקיר מעבירים לשב"ס עורך הדין של הנאשם או שירות המבחן).

התהליך מקובל על כלל גורמי אכיפת החוק, כולל הסנגוריה הציבורית, הפרקליטות, משטרת ישראל והנהלת בתי המשפט.

להלן טלפונים חשובים:

קצינת מיון מאסרים נדחים - 08-9787336 / 08-9787377.

ניצה יעקב - רכזת ענף אבחון ומיון - 08-9194028.

ענף אבחון ומיון, בית מעצר מגן - ניצן

ת.ד 178

רמלה 7210002

פקס: 08-9193314

דואר אלקטרוני: MaasarN@ips.gov.il

ביקור אסיר בבית הסוהר

לצד שלילת החירות הקיימת בעונש מאסר מאחורי סורג ובריה, לאסירים מגיעים מגוון זכויות והטבות אחרות, כאשר המשמעותית ביותר בהן היא הזכות לקבל ביקורים. זכות זו נועדה לאפשר לאסיר לשמר את הקשר עם ידיו ובני משפחתו, לכן השב"ס מתיר לבוא לביקור, תחת הגבלות שונות. עו"ד אסף דוק מסביר מהם התנאים לקבלת ביקור בכלא, תחת אילו הגבלות זכות זו ניתנת, ומה הם התנאים לשלילתה [במאמר הבא](#).

חופשות אסירים

באופן עקרוני לאסיר אין זכות לצאת לחופשה, אך הוא עשוי להיות זכאי לכך בהתאם להתנהגותו בבית הסוהר, סיווגו בקטגוריה המאפשרת יציאה לחופשה ובטיב העבירה שביצע. הזכאות לחופשה תינתן רק בתנאי שהאסיר ריצה לפחות רבע מתקופת מאסרו, פרט למצבים חריגים. כמו כן, נציב שירות בתי הסוהר רשאי לאשר לאסיר לצאת לחופשה מיוחדת, אומנם אין הדבר בבחינת הכרח אלא טובת הנאה. עו"ד אסף דוק מסביר במה מותנה האישור לחופשה מהכלא, באילו מקרים אסיר רשאי לבקש בקשה לחופשה מיוחדת וכן כיצד עליו לפעול במקרה של דחיית הבקשה [במאמר הבא](#).

זכויות אסירים בתוך חומות הכלא ומחוצה להן

מערכת החוק בישראל מסוגלת לשלול מנאשם את חירותו באופן מוחלט על ידי עונשי מאסר מאחורי סורג ובריח לתקופה ממושכת. אמנם, לאסירים שחירותם נשללת מהם עדיין קיימות מגוון זכויות במהלך מאסרם, ולאחר שחרורם. עו"ד אסף דוק מונה את זכויותיו של האסיר בתוך חומות הכלא ומחוצה להן [במאמר הבא](#).

חשיבות הסיוע המשפטי בשלב המיון המוקדם לאסיר

במידה והורשעת בעבירה והוטל עליך עונש מאסר בפועל, חשוב מאוד שתיוועץ [בעו"ד פלילי הבקיא ברזי המשפט](#) על מנת שיוכל לסייע לך לעכב את ביצועו על מנת שתוכל להתכונן לתקופת מאסרך.

במידה ומאסרך נדחה ואתה מעוניין להתכונן אליו בדרך הטובה ביותר - פנה ללא דיחוי להתייעצות עימנו בטלפון **052-6885006** או [השאר פרטים](#) ונשמח לסייע ולהציע לך מענה ופתרונות מקצועיים בהתאמה אישית. הפניה אינה כרוכה בהתחייבות כל שהיא מצדך. סודיות מלאה מובטחת.

{*:fast_contact}